Lietas Nr. C28220315
Lietas arhīva Nr. C-2203-15/10

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2015.gada 28.maijā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa:
tiesnese G.Viļumsone
ar sekretāri K.Barisu,
piedaloties maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" administratores /pers. B/ pārstāvei /pers. C/, izskatīja atklātā tiesas sēdē 2015.gada 28.maijā civillietu maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" maza apmēra prasībā pret /pers. D/ par parāda, līgumisko procentu, likumisko procentu un līgumsoda piedziņu, tiesībām saņemt likumiskos procentus.

Aprakstošā daļa

2015.gada 16.februārī Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemts maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. D/ par parāda, līgumisko, likumisko procentu un līgumsoda piedziņu, tiesībām saņemt likumiskos procentus.

Maza apmēra prasība pamatota sekojoši:

2012.gada 14.jūnijā SIA „NORD LĪZINGS" (vēsturiskais nosaukums - „Latvijas Kredītdevēju apvienība") pakalpojuma sniegšanas vietā www.icredit.lv,atbildētājs elektroniski iesniedza pieteikumu aizdevuma saņemšanai, ko pierāda pielikumā pievienotais pieteikums aizdevuma saņemšanai.

Pamatojoties uz minēto pieteikumu 2012.gada 14.jūnijā ar atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 1339686549. Saskaņā ar Aizdevuma līgumu atbildētājam tika izsniegts aizdevums Ls 150 jeb EUR 213,43 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Noslēgtajā Aizdevuma līgumā tika pielīgti līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu 15% (piecpadsmit procenti) mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas, kas izteikta komisijas maksas veidā.

Aizdevuma summa saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem tika izmaksāta atbildētāja bankas kontā Nr. /konta numurs/, AS „SWEDBANK".

Starp SIA „NORD LĪZINGS" un SIA „LKA inkasso", Reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ tika noslēgts 2014.gada 14.martā Cesijas līgums Nr.20140314 un tā pielikums, saskaņā ar kuru SIA „NORD LĪZINGS" cedēja visas savas prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no augstāk minētā Aizdevuma līguma, SIA „LKA inkasso", Reģ.Nr./reģistrācijas numurs/. Līdz ar to, SIA „LKA inkasso", Reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ no Cesijas līguma noslēgšanas brīža var darboties ar kreditora tiesībām.

Starp SIA „LKA inkasso" un prasītāju 2014.gada 01.oktobrī tika noslēgts Cesijas līgums Nr.20141001 un tā Pielikums, saskaņā ar kuru SIA „LKA inkasso" cedēja visas savas prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no augstāk minētā Aizdevuma līguma, prasītājam. Prasītājs no Cesijas līguma noslēgšanas brīža var darboties ar kreditora tiesībām.

Atbildētājam saskaņā ar Aizdevuma atmaksas grafiku, kas tika pievienots līgumam un ir tā neatņemama sastāvdaļa, bija pienākums veikt maksājumus sākot ar 2012.gada 15.jūliju, un tā turpmāk katra mēneša 15.datumā, līdz pilnīgai saistību izpildei.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, bet atbildētājs tika veicis tikai pirmos četrus līgumā noteiktos maksājumus, proti, tika veikti 15.07.2012, 15.08.2012, 15.09.2012 un 15.10.2012 maksājumi kopsummā EUR 157,48, no kuriem saskaņā ar līguma nosacījumiem EUR 120,74 tika novirzīti procentu (komisijas maksas) par aizdevuma lietošanu dzēšanai, bet EUR 36,74 daļējai aizdevuma summas dzēšanai. Neatmaksātā aizdevuma summa uz 15.10.2012 sastāda EUR 176,69 apmērā.

Līgumā paredzēts, ka, ja atbildētājs neizpilda savas ar līgumu uzņemtās saistības vai izpilda tās nepilnā apmērā, viņš atsevišķi par katru līgumsaistību pārkāpumu un/vai nokavējumu maksā prasītājam līgumsodu saskaņa ar līguma 7.4. punktu 0,5% apmēra no neatmaksātas aizdevuma summas par katru nokavēto saistību izpildes dienu.

Neraugoties uz to, ka 2013.gada 15.jūnija ir iestājies aizdevuma atdošanas termiņš, un prasītājs vairākkārtīgi sūtījis atbildētajam brīdinājumus, atbildētājs līdz prasības celšanas dienai nav veicis nekādas darbības aizdevuma summas, procentu un līgumsoda atdošanai un ir noticis parādnieka - atbildētāja nokavējums saskaņā ar Civillikuma 1652. panta 3.punktu - kad parādnieks palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Maza apmēra prasības pamatojumam norādīts Civillikuma 1587.,1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1765., 1759., 1793.,1805., 1806., 1934. pants.

Prasībā lūgts:

-piedzīt no atbildētāja prasītāja labā pamatparādu EUR 176,69, līgumiskos procentus – komisijas maksu EUR 95,69,

likumiskos procentus EUR 24,24 un līgumsodu EUR 17,67, kopā piedzenot EUR311,29, kā arī visus tiesāšanās izdevumus,

-noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda līdz sprieduma izpilde dienai (Izsoles dienai).

Tiesas sēdē prasītāja maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" administratores /pers. B/ pārstāve /pers. C/ uzturēja prasību ar tajā norādīto pamatojumu un lūdza to apmierināt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājam uz deklarēto uzturēšanās adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai, izskaidrojot atbildētāja tiesības. Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus lietā nav sniedzis un nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājs ir aicināts uz tiesas sēdi ar pavēsti uz deklarēto dzīves vietu taču uz tiesas sēdi nebija ieradies, nenorādot iemeslu. Līdz ar to atzīts par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Novērtējot pierādījumus un lietas materiālus, prasība daļā par parāda un līgumsoda piedziņu atzīstama par pamatotu un apmierināma daļēji, daļā par tiesībām saņemt likumiskos procentus – apmierināma, daļā par līgumisko procentu un likumisko procentu piedziņu - atzīstama par nepamatotu un ir noraidāma sekojošu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.pantu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī otrai atlīdzinot zaudējumus. Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Civillikuma 1838.pants nosaka, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

2012.gada 14.jūnijā SIA „NORD LĪZINGS" (vēsturiskais nosaukums - „Latvijas Kredīdevēju apvienība") pakalpojuma sniegšanas vietā www.icredit.lv,atbildētājs elektroniski iesniedza pieteikumu aizdevuma saņemšanai, ko pierāda pielikumā pievienotais pieteikums aizdevuma saņemšanai. Pamatojoties uz minēto pieteikumu 2012.gada 14.jūnijā ar atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 1339686549. Saskaņā ar Aizdevuma līgumu atbildētājam izsniegts aizdevums Ls 150 jeb EUR 213,43 apmērā. Aizdevuma summa saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem tika izmaksāta atbildētāja bankas kontā Nr. LV18HABA0551016112363, AS ,,SWEDBANK".

Starp SIA „NORD LĪZINGS" un SIA ,,LKA inkasso", Reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ tika noslēgts 2014.gada 14.martā Cesijas līgums Nr.20140314 un tā pielikums, saskaņā ar kuru SIA „NORD LĪZINGS" cedēja visas savas prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no augstāk minētā Aizdevuma līguma, SIA ,,LKA inkasso", Reģ.Nr./reģistrācijas numurs/. Līdz ar to, SIA ,,LKA inkasso", Reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ no Cesijas līguma noslēgšanas brīža var darboties ar kreditora tiesībām. Starp SIA ,,LKA inkasso" un prasītāju 2014.gada 01.oktobrī tika noslēgts Cesijas līgums Nr.20141001 un tā Pielikums, saskaņā ar kuru SIA ,,LKA inkasso" cedēja visas savas prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no augstāk minētā Aizdevuma līguma, prasītājam. Prasītājs no Cesijas līguma noslēgšanas brīža var darboties ar kreditora tiesībām.

Atbildētājam saskaņā ar Aizdevuma atmaksas grafiku, kas tika pievienots līgumam un ir tā neatņemama sastāvdaļa, bija pienākums veikt maksājumus sākot ar 2012.gada 15.jūliju, un tā turpmāk katra mēneša 15.datumā, līdz pilnīgai saistību izpildei.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, bet atbildētājs veicis tikai pirmos četrus līgumā noteiktos maksājumus 15.07.2012, 15.08.2012, 15.09.2012 un 15.10.2012 maksājumi kopsummā EUR 157,48.Tādējādi atbildētājs neizpildīja ar līgumu uzņemtās saistības - neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem.

No atbildētāja samaksātās summas EUR 157,48 - EUR120,74 tika novirzīti lietošanas procentu (komisijas maksas) dzēšanai, bet EUR 36,74 daļējai aizdevuma summas dzēšanai.

Aizdevuma līgumā tika pielīgti līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu 15% (piecpadsmit procenti) mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas.

Līgumā paredzēts, ka, ja atbildētājs neizpilda savas ar līgumu uzņemtās saistības vai izpilda tās nepilnā apmērā, viņš atsevišķi par katru līgumsaistību pārkāpumu un/vai nokavējumu maksā prasītājam līgumsodu saskaņa ar līguma 7.4. punktu 0,5% apmēra no neatmaksātas aizdevuma summas par katru nokavēto saistību izpildes dienu.

Aizdevuma Ls 150 mērķis norādīts – patēriņa kredīts. Atbilstoši aizdevuma līguma mērķim atbildētājs šajās aizdevuma līguma saistībās atzīstams par patērētāju.

Starp pusēm elektroniski noslēgtais aizdevuma līgums sastādīts standartveidā. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājam bijis iespējams procentu un līgumsodu likmes apspriest un ietekmēt to apmēru. Tādējādi lietā nav atzīstams par pierādītu, ka līgumisko procentu un līgumsoda apmērs būtu pirms līguma noslēgšanas iepriekš apspriests ar patērētāju. Līdz ar to, saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otro daļu, 6.panta trešo daļu, piekto daļu, sesto daļu, neapspriestie līgumsoda nosacījumi minētajā līgumā nav atzīstami par atbilstošiem Patērētāju tiesību aizsardzības likuma patērētāja kreditēšanas noteikumiem, nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām, līgumā pārkāpts pušu tiesiskās vienlīdzības princips.

Līgums noslēgts 2012.gada 14.jūnijā, atbildētājs saistības nav pildījis, taču prasītājs prasību iesniedzis tiesā tikai 2015.gada 16.februārī un nav norādījis šādu novilcinājumu attaisnojošu iemeslu. No prasības pieteikuma aprēķina secināms,

ka līgumsaistības prasītājs vienpusēji ir lauzis, taču lietā pierādījumi par konkrētu datumu nav iesniegti. Aprēķinātie līgumiskie procenti ir par laiku no 2012.gada 15.novembra līdz 2013.gada 15.jūnijam, likumiskie procenti ir aprēķināti par laiku no 2013.gada 15.jūnija līdz 2015.gada 12.februārim. Tādējādi prasītājs ir aprēķinājis procentus par ilgstošu laika periodu, kamēr prasība nebija iesniegta tiesā. Bez tam pielīgtais lietošanas procentu apmērs atšķiras – līgumā tas paredzēts gan 15% mēnesī, t.i., 180% gadā, gan 447,53%, kas gan vienā, gan otrā gadījumā ir atzīstams par nesamērīgi augstu.

Līgumā noteikts, ka saņemot aizdevumu Ls 150 jeb 213,43 *euro* uz vienu gadu, aizņēmējam jāatdod Ls 332,04, t.i., vairāk kā divkārt. No prasītājas paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājs ir samaksājis 157,48 *euro*. Līgumā paredzētais līgumsoda apmērs 0,5 % dienā ir noteikts procentuāli un var sasniegt 182,5% gadā, tādējādi nesamērīgi ātri sasniedzot pamatparāda apmēru.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu, /pers. D/kā patērētājam līgumā noteikts neproporcionāli liels pielīgto līgumsoda procentu apmērs 0,5 % dienā, un lietošanas procenti 15% gadā. Lietošanas procentu apmērs un līgumsodu apmērs – uzskatāmi par nesamērīgi lieliem, un tie atzīstami par netaisnīgiem līguma noteikumiem.

Tādējādi SIA „NORD LĪZINGS" (vēsturiskais nosaukums - „Latvijas Kredīdevēju apvienība") SIA „NORD LĪZINGS" (vēsturiskais nosaukums - „Latvijas Kredīdevēju apvienība") ir nepamatoti ieskaitījis atbildētāja samaksātos 120,74 *euro* kā procentu maksājumu. No atbildētāja samaksātās summas 36,74 *euro* aizdevējs ir ieskaitījis pamatparāda atmaksā. Tādējādi atbildētājam ir jāatmaksā vēl pamatparāda summa EUR 55,95 apmērā.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā Nr. SKC-212 izteikts viedoklis, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija; gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem. Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Tādējādi prasībā norādītais līgumsoda apmērs atzīstams par nesamērīgu un līdz ar to līgumsods no atbildētāja piedzenams nepārsniedzot 10 % no parāda pamatsummas – t.i., EUR 5,59 apmērā.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta astotajā daļā paredzētas sekas, kas iestājas, ja tiek konstatēti netaisnīgi līguma nosacījumi, - ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtajā līgumā ietvertie netaisnīgie noteikumi nav spēkā no līguma noslēgšanas brīža, bet līgums paliek spēkā, ja tas var pastāvēt arī turpmāk, kad izslēgti netaisnīgie noteikumi. Tādējādi atzīstams, ka atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem, līgumā ietvertie netaisnīgie noteikumi nav atbilstoši likumam no līguma noslēgšanas brīža un nav saistoši atbildētājam.

Līdz ar to no /pers. D/ maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" labā piedzenams pamatparāds EUR 55,95 apmērā un līgumsods EUR 5,59 apmērā. Prasība pārējā daļā par līgumsoda EUR 12,08, parāda EUR 120,74, likumisko procentu EUR 24,24 līgumisko procentu EUR 92,69 piedziņu – noraidāma kā nepamatota.

Ņemot vērā, ka prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas, no atbildētāja /pers. D/ valsts ienākumos atbilstoši prasības apmierinātajai daļai piedzenama valsts nodeva EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,49.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam nosakāmas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no piespriestā, bet nesamaksātā pamatparāda summas EUR 55,95, sākot no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmo daļu, taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Līdz ar to atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu - 10 dienas, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 42.panta pirmo daļu, 189.-193.pantiem, 195.,204.^{1} , 250.^{27}pantu, tiesa

nosprieda:

maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" maza apmēra prasību pret /pers. D/daļā par parāda un līgumsoda piedziņu apmierināt daļēji, daļā par tiesībām saņemt likumiskos procentus – apmierināt, daļā par līgumisko procentu un likumisko procentu piedziņu - noraidīt.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" , reģ. Nr., labā pamatparādu EUR 55,95 (piecdesmit pieci *euro* 95 centi), līgumsodu EUR 5,59 (pieci *euro* 59 centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 71,14 (septiņdesmit viens *euro* 14 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,49 (četri *euro* 49 centi).

Prasību pārējā daļā par līgumsoda un parāda piedziņu – noraidīt.

Noteikt /pers. D/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Noteikt maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „E.P.Ieguldījumi" tiesības saņemt no /pers. D/ 6% (sešus procentus) gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas EUR 55,95 (piecdesmit pieci *euro* 95 centi) no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Spriedumu var pārsūdzēt, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot

apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese G.Viļumsone